
Nebeški odred na celjskem odru

RADIO SLOVENIJA 1, 13.05.2017, **DANES DO 13H**, 13:16

V Ljudskem gledališču Celje so sinoči uprizorili prvo dramo na temo holokavsta, ki so jo objavili in uprizorili v nekdanji Jugoslaviji. Besedilo o ljudeh iz tako imenovane sonderkommande z naslovom Nebeški odred sta leta 1956 napisala Đorđe Lebović in Aleksandar Obrenović. Po njem so posneli tudi film. Prvo slovensko uprizoritev je režiral Juš **A.** Zidar, ki je skupaj s **Tino Kosi** tudi priredil dramo.

MAGDA TUŠAR: Sinočnji gledališki dogodek še enkrat znova ostri pogled v sivo polje najbolj črnih tonov temnih časov, ki v današnjih okoliščinah razmaha verske nestrpnosti, rasizma, ksenofobije, nehumanega birokratskega reševanja problema ljudi iz begunskih taborišč ali iskanja rešitve niansirajo nebo jutrišnjega dne z bolj glasnim ali nekoliko tišjim pristankom javnosti Evrope, ki je nastala tudi iz pepela Auschwitza. Nečloveška, brezosebna, množična industrija smrti, tekoči trak kosov človeških trupel, otroških obuval, majhnih punčk, kopij oblek na kavljih in mrtvi ljudje v plinskih celicah, v pečeh in živih telesih. Najprej v prologu predstave je na vrsti beseda prvoosebnega pričevalca, preživelega člana nebeškega odreda, ki gledalca nato prestavi v vso grozoto dogajalnega prostora, tehnično izpopolnjenega, mehansko organiziranega množičnega iztrebljanja v proces uničevanja, v katerega je vključena tudi krivda žrtve. Nekdo v nesrečni posadki postane rabelj, drug izdajalec, tretji zaupa v relativnost položaja, četrti se sam požene v smrt. V tem prostoru vse prejšnje izgine, vse je nič in smrt. Ljudje se ne delijo na slabe in dobre, njihov prejšnji družbeni status, vera, narodnost niso pomembni. Živijo le v spominu vonja, v namišljenih zvokih glasbe in redki začasno preživijo ob popravljanju ure, najdeni fotografiji v mislih na beg in maščevanje, tekoči trak pa ostaja.